

BOGDAN ROBIDA-DANE

mestnem odboru OF Maribor. Imenovan je bil za sekretarja rajonskega komiteja na Tezmem. Do leta 1950 je delal v Ljubljani na agitpropu, potem pa je odšel za dve leti v Beograd, kjer je obiskoval višjo partijsko šolo Djuro Djaković. Po povratku je postal novinar pri Slovenskem poročevalcu, kjer je z veliko vnemo spremljal razvoj delavskega samoupravljanja, ki je bilo tedaj šele v povojih in se z vso silo prebujajočega se delavskega razreda prebijalo k uveljavitvi.

Takole se spominja tistih novinarskih časov: »Pisali smo zagnano in polni optimizma v prepričanju, da se revolucija nadaljuje in da mora ideja o delavskem samoupravljanju zmagati, kot je zmaga NOB. Za razliko od tedanjega pisanja menim, da je danes v tisku preveč kritike, preveč poudarjanja napak brez nakazanih rešitev. Danes obdelamo primanjkljaj ene tovarne, jutri slabo storilnost v drugi itd.; če smo takrat udarili po napakah v nekem podjetju, smo največkrat sledili razvoju do konca, skušali nakazati rešitve in tako pomagati delavcem v mladem delavskem svetu kot vodilnim delavcem. Danes naenkrat obravnavajo toliko problemov in tem, da postajajo bralci brezbržni. Nič več ni tiste jasne, premočrtne smeri pisanja, vse preveč se piše načelno ali pa tako gosto nasejano s problemi in mnenji, da se zaradi dreves ne vidi gozda. Res

pa je, da je današnje življenje veliko bolj zapleteno in se ga ne da več spraviti v deset točk OF, kot smo ga lako nekaj. Tistih deset točk je opredeljevalo vse in odgovarjalo na vse. Kljub temu pa mislim, da včasih pretiravamo z jadikovanjem, ki spodbija optimizem. V ljudeh, še posebej pri delavcih in na deželi, je veliko več optimizma, kot ga izražamo v pisanju.«

Bogdan Robida-Dane je bil dve leti dopisnik v Avstriji, po povratku direktor urada za informacije pri republiškem izvršnem svetu, pa pomočnik sekretarja RK SZDL, tajnik Zveze Svobod in prosvetnih društev, vse do upokojitve pa je vodil kadrovsko službo na RTV Ljubljana.

Ves čas je aktivno prisoten na terenu, predvsem v krajevnih skupnostih Poljane in Kolodvor. Tudi pri tem delu se je marsikaj spremenilo, ugotavlja naš sogovornik. »Včasih smo šli od človeka do človeka in ga pridobivali za delo zlasti v SZDL. V tem je bilo veliko tradicije iz NOB, saj je bil aktiven tisti, ki je iskal pot do človeka, ga našel, prepričal in angažiral. Danes ta neposredni stik vse preveč zanemarjamo, le redko – kot npr. sedaj, pred volitvami, se spomnimo nanj.

Krajevna skupnost je doživela velikakovosten premik, vsebina dela je precej drugačna kot med vojno. Žal pa krajevna skupnost še vedno ni mesto, kjer bi se srečevali interesi ljudi zaposlenih v njej in krajanov. Na sestanke se vse preveč hodi zaradi nekakšne družbene dolžnosti, ne pa zato, da bi vplivali na stvari in dogodke in jih spreminjali.«

Ob vprašanju o prostem času se le nasmehne, saj ga je bilo ob vseh številnih zadolžitvah kaj malo. Tudi sedaj se ne namerava povsem umakniti iz družbenopolitičnega življenja. »Res pa je, da imam sedaj za svoje vnuke več časa, kot sem ga imel za otroke, pa tudi več, kot ga imajo zanje njihovi starši, prav tako kot je bilo z menoj.« Pa vesele do hribov mu je ostalo, kamor se včasih rad umakne.

O svojem odlikovanju pa brez lažne skromnosti pravi: »Še veliko ljudi je, ki so imeli podobno življenjsko pot, ki so med vojno naredili več kot jaz, pa so pozabljeni, čeprav bi tudi zaslužili priznanje...«

V. Z. L. Š.

V občini Center so plaketo s priznanjem prejeli:

NIKO ISAJEVIČ

– predsednik skupščine občinske zdravstvene skupnosti Ljubljana Center

IVO JURIČEV

– predsednik izvršilnega odbora skupščine občinske zdravstvene skupnosti Ljubljana Center

dr. MILAN KOLBE

– predsednik zbora izvajalcev skupščine

občinske zdravstvene skupnosti Ljubljana Center

VIKA PRIMEC

– delavka strokovne službe zdravstvene skupnosti Ljubljana

RADO ŽITNIK

– vršilec dolžnosti vodje skupne službe občinskih SIS zdravstva in socialnega varstva v Ljubljani v ustanavljanju

OB PODELITVI PLAKET »JOSIP BROZ TITO – 30 LET SAMOUPRAVLJANJA«

Priznanja v pravih rokah

Vika Primec je zaposlena na regionalni zdravstveni skupnosti kot referentka za samoupravo. Dejansko pa se ukvarja z deli in nalogami tajništva samoupravnih organov za vse občinske in mestno samoupravno interesno skupnost za zdravstvo. No, ne prav za vse občine, ker imata SIS v Mostah in za Bežigradom svojega tajnika.

Od tod posredujejo vse gradivo v obravnavo in sprejem na skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za zdravstvo, sodelujejo na sejah, opravljajo za skupnosti posle administrativno tehničnega, predvsem pa organizacijskega značaja. Prav tako spremljajo izvajanje sklepov in stališč na skupščinskih sestankih. Največji delež vseh opravil odpade na občino Center, kjer je skupnost največja, sodelovanje z njo pa je glede na velikost in zapletenost prav dobro.

»Veste, mnogokrat ne poznam urnika. Delo se zavleče tudi do poznih popoldanskih ur, da ne govorim, da je potrebno včasih krepko poprijeti tudi ob sobotah.«

Vika Primec dela v zdravstvu že 25 let. Začenja se že tretji mandat delegatov v sisih in v tem času je bil storjen ogromen napredek. Okrepila sta se vloga in vpliv delegatov in delo je bilo vse bolj zahtevno.

Vika Primec je s svojim požrtovalnim delom veliko prispevala k dobremu delovanju skupščin vseh ljubljanskih

skih samoupravnih interesnih skupnosti za zdravstvo, zato je bila tudi ona med tistimi, ki so nedavno prejeli pla-

VIKA PRIMEC

keto »Josip Broz Tito – 30 let samoupravljanja«. Sama meni o tem naslednje:

»Vsekakor mi je plaketa veliko zadovoljenje za doslej opravljeno delo, ki pa ne bi moglo biti uspešno, če ne bi na drugi strani prav tako dobro sodelovala predsedstva in izvršilni odbori skupnosti.«

V. K.

V OBČINI CENTER SAMO PRODUKTIVNO ZAPOSLOVANJE

Odhaja jih malo, pride jih več

Stopnja zaposlovanja v občini Center bo v letošnjem letu najnižja med vsemi ljubljanskimi občinami. Medtem ko bo predvidena povprečna stopnja peterice ljubljanskih občin 0,5 odstotka, pa so se v Centru dogovorili le za 0,2-odstotno rast. Tako nizko načrtovana rast zaposlovanja je seveda posledica politike zaposlovanja, ki zaustavlja ekstenzivno zaposlovanje, zlasti še zaposlovanje v negospodarskih dejavnostih.

Razumljivo je potemtakem, da se v občini, kjer domuje glavnina teh dejavnosti, tovrstni ukrepi odražajo v še večjih razsežnostih. Mimogrede povedano, lanska stopnja zaposlovanja v občini Center je znašala 0,9 odstotka.

V veliko pomoč so nam lahko v tem primeru podatki analize o uresničevanju politike zaposlovanja v letu 1981 in o oceni možnosti zaposlovanja v letu 1982, ki so jo izdelali na skupnosti za zaposlovanje občine Center. Iz analize je razvidno, da se je začel preobrat na področju zaposlovanja že predlani. Tako se je število delavcev v družbenem sektorju od decembra 1980 do septembra 1981 že zmanjšalo za 135 ali za 0,2 odstotka. Število zaposlenih so zmanjševale predvsem panoge, kot so gradbeništvo, trgovina in industrija. Kljub temu pa je obseg začasne nezaposlenosti v letu 1981 ostal na enaki ravni kot leto poprej. Ob vsem tem je povsem razumljivo, da so vprašanja glede možnosti zaposlitve ta čas zelo aktualna. Zlasti živo zadevajo mladino, ki končuje šolanje in prvič išče delo.

V septembru lani je bilo začasno nezaposlenih 222 oseb (podatki zajemajo samo tričetrtletje lanskega leta). Medtem ko samo dejstvo, da se število nezaposlenih ni povečalo, daje razmeroma ugoden vtis, pa vsekakor daje misliti sprememba v sestavi iskalcev zaposlitve. Znatno je namreč narasel delež mladih med drugimi iskalci. Povečal se je tudi delež iskalcev s končano srednjo izobrazbo – teh je tudi sicer največ – več pa je tudi diplomantov višjih in visokih šol. Med tako imenovanimi suficitarnimi poklici se pojavljajo tudi taki, ki so do nedavnega veljali kot konjunkturalni poklici, in sicer pravniki in ekonomisti.

Na takšno strukturo nezaposlenih poleg zmanjševanja zaposlovanja v družbenih dejavnostih, v režijskih službah, bistveno vpliva tudi še vedno precejšnja neusklajenost potreb organizacij združenega dela po določenih poklicih in prilivom iz šol. V delovnih organizacijah še vedno pretežno zaposlujejo delavce tako imenovanega ozkega profila.

V značilnem navzkrižju sta si dejstvi, da so delovne organizacije v letnih načrtih kadrovskega potreb predstavile dokaj velik delež potreb po delavcih s srednjo, višjo in visoko šolo, pri tekočem zaposlovanju pa so zaposlovale precej drugače. Takšno načrtovanje nedvomno izraža predvsem težnjo, da izboljšajo izobrazbeno strukturo zaposlenih. Takšen razkorak med deklaracijo in prakso ob ugotovitvi, da je lani padel obseg zaposlovanja, še toliko bolj zaostruje problematiko zaposlovanja profilov s srednjo, višjo in visoko izobrazbo.

Glede na dinamiko zaposlovanja v letu 1981 in upoštevanje načrtovano stopnjo rasti zaposlovanja v letošnjem letu je mogoče pričakovati, da bo letos dobilo delo 1320 do 1580 delavcev. Na novih delih in nalogah naj bi zaposlili okoli 140 delavcev.

Zaradi naravnega odliva naj bi zaposlili 1180 do 1440 delavcev. Ocene o številu povpraševalcev po delu se za letošnje leto v občini Center gibljejo okoli številke 1250. Od tega naj bi znašal priliv iz šol 1160 delavcev. Seveda ti podatki kažejo, da bo letos prišlo do določenega kadrovskega primanjkljaja, ki pa se bo »reševal« predvsem z dnevnimi migracijo (delavci iz drugih občin) in s prekvalificiranjem suficitarnih poklicev.

Problematika zaposlovanja se v zadnjem času odraža še v vrsti drugih spremljajočih pojavov. Eno od zelo značilnih zaposlitvenih sit so tudi pretirane zahteve po delovnih izkušnjah. Po drugi strani pa lahko prav letos zaznamo precejšnje krčenje kadrovskega štipendij, kar seveda vpliva na možnosti, da si mladi delavci vsaj kot pripravniki pridobijo določene delovne izkušnje.

Za ilustracijo nam lahko služijo podatki iz že omenjene analize. V šolskem letu 1982/1983 je združeno delo prijavilo samo 453 kadrovskega štipendija, medtem ko jih je bilo v prejšnjem šolskem letu 1027. Razumljivo je, da je takšen osip štipendij sprožil reakcijo skupnosti za zaposlovanje, saj takšno ravnanje združenega dela priča o kratkoročnem gledanju pri politiki zaposlovanja. Ob tem velja omeniti še druga prizadevanja skupnosti za zaposlovanje, ki so usmerjena zlasti v sproščanje delovnih mest na račun zmanjševanja pogodbenega dela, nadur in upokojevanja delavcev, ki izpolnjujejo pogoje za to. Tudi v tem pogledu je v zadnjem obdobju mogoče opaziti določen preobrat. Podatki vsekakor kažejo, da se je obseg pogodbenega dela zaustavil oziroma se je celo nekoliko zmanjšal, čeprav še ne bistveno, medtem ko je bilo upadanje nadurnega dela v lanskem letu že dokaj očitno.

JANEZ KUKOVICA